

TAOTLUS ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISEKS TEADUSUURINGUS ILMA ISIKU NÕUSOLEKUTA

Juhindudes isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 sätestatust esitame kooskõlastamiseks uuringutaotluse.

Uuringu nimi	Pensionisüsteemi finantsilise ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse analüüs
--------------	---

Uuring hõlmab järgmisi isikuandmeid (*tee vastavasse kasti rist*):

Uuring hõlmab isikuandmeid	X
Uuring hõlmab ka eriliigilisi isikuandmeid	
Isikuandmete töötleja on määranud andmekaitse spetsialisti	X

1. LÜHIKOKKUVÕTE

1.1. Miks on isiku tuvastamist võimaldavate andmete töötlemine vältimatult vajalik uuringu eesmärgi saavutamiseks?

Pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse analüüsi eesmärk on pakkuda teadmispõhist sisendit poliitikakujundajatele, poliitikutele ja avalikkusele. Analüüsis koostatakse Eesti pensionisüsteemi baasproгноos ning stsenaariumid koos nende kirjeldustega. Analüüsikohustus tuleneb riikliku pensionikindlustuse seadusest (RPKS ja § 61⁵), mille kohaselt tuleb pensionisüsteemi põhjalikult analüüsida iga viie aasta järel ning vajaduse korral esitada Riigikogule ettepanekud pensionisüsteemi muutmiseks.

Uuringu eesmärk on hinnata Eesti pensionisüsteemi pikaajalist toimivust, sealhulgas nii finantsilist jätkusuutlikkust kui ka sotsiaalset õiglust ja mõju erinevatele elanikkonnarühmadele. Selle saavutamiseks on vajalik kasutada pseudonüümseid indiiditasandi andmeid, mis võimaldavad modelleerida inimeste elu- ja karjäärikäike ajas, sealhulgas töö- ja sissetulekutrajekte, kindlustusperioode, teise ja kolmanda samba kogumist ning pensioniõiguste kujunemist.

Indiividipõhine lähenemine on vältimatu, sest pensioniõigused kujunevad elukaare jooksul ning neid ei ole võimalik adekvaatselt hinnata üksnes koondandmete põhjal. Pensionisüsteemi muudatuste mõju on pikaajaline ja mõjutab otseselt väga suurt osa elanikkonnast. Analüüsi tulemused esitatakse koondtasemel ega võimalda üksikisikuid tuvastada.

Teisisõnu, analüüs hõlmab nii riiklikku pensionit ja mõlemat kogumispensioni sammast. Analüüsi läbiviimiseks on vajalik analüüsida inimeste tänaseid pensione ja pensioniõiguseid. Pensionisammaste andmed asuvad erinevates registrites: I samba andmed Sotsiaalkindlustusametis, II ja III samba pensionifondide andmed AS Pensionikeskuses ja III samba kindlustuslepingute andmed kindlustusseltsides. Analüüsi läbiviimiseks on vajalik erinevate registrite pensioniandmed ühendada, et tekiks tervikpilt inimeste pensioniõigustest ja -varadest. Andmeid ühendamata ei ole võimalik korrektselt ja terviklikult hinnata ning prognoosida pensionisüsteemi sotsiaalset jätkusuutlikkust, sh erinevate sotsiaalmajanduslike gruppide pensioni suurust, vaesusriski jm.

Analüüsis prognoositakse pensionisüsteemi kuni 2100. aastani. Pensionisüsteemides toimuvad muutused ja mõju väga pikaajaliselt. Pikkade prognooside alusteks on mudelid, kus alusandmed ja prognoositavad andmed on kõikide vanuste kohta alates sünnihetkest kuni 100+ aastani. Pensioniõigused tekivad ka inimestele kõikides sammastes (I sambas saab iga töötatud aasta eest

osakuid, kogumispensionides tehakse sissemakseid) üle kogu töötamise perioodi (alates 18 või isegi madalamast vanusest). Pensioniõiguste kogunemise analüüsimisel on võrdset tähtsust kõik vanusegrupid. Pensionipoliitikat tehakse kõikide inimeste jaoks ühetaoliselt, mitte ainult pensionäride või pensionieelikute kohta. Jättes nooremad inimesed analüüsist välja, ei ole võimalik adekvaatselt hinnata pikaajalisi trende ja noorte käitumist pensionisüsteemis (kes liituvad II ja III sambaga, kui palju kogutakse, millised on nende I samba pensioniõigused jne). Pensionisüsteemi pikaajalise jätkusuutlikkuse seisukohalt on noorte käitumine isegi olulisem, kui vanemaealiste oma, sest senised rahvastikuproгноosid näitavad demograafilist „madalseisu“ just aastatel 2050–2070, mil tänased noored lähevad pensionile.

1.2. Selgitage ülekaaluka avaliku huvi olemasolu.

Ülekaaluka avaliku huvi olemasolu tuleneb nii õiguslikust kohustusest kui ka Eesti pensionisüsteemi pikaajalisest mõjust ühiskonnale. RPKS § 61⁵ lõike 2 kohaselt peab Vabariigi Valitsus regulaarselt hindama pensionisüsteemi finantsilist ja sotsiaalset jätkusuutlikkust ning esitama Riigikogule vajaduse korral ettepanekud süsteemi muutmiseks. Sotsiaalministeerium ja Rahandusministeerium täidavad seadusest tulenevat ülesannet tagada pensionisüsteemi toimimine, rahastamine ja tulevikukindlus (Vabariigi Valituse seaduse §-d 67 ja 65). Kuna pensioniõigused kujunevad elukaare jooksul (tavapäraselt 45 tööaasta jooksul) ning muudatuste mõju on pikaajaline (väljamaksed keskmiselt 20 aastat, aga võivad kesta ka 40-50 aastat), on sellise analüüsi tegemine riigi jaoks vältimatult vajalik ning mõjutab otseselt kogu elanikkonda. Pensionikulud moodustavad riigieelarvest ligikaudu 1/5, mis tähendab, et selle jätkusuutlikkus omab kõige suuremat mõju riigieelarve rahalisele jätkusuutlikkusele. Samas on Eesti rahvastik vananemas, tööeline elanikkond vähenemas ja praegune suhteliselt madal pensionite tase veelgi vähenemas. Madal pensionite tase on jätnud suure osa vanemaealistest suhtelisse vaesusesse.

Avalik huvi on ülekaalukas, sest pensionisüsteem täidab põhiseaduslikku sotsiaalse riigi eesmärki (PS § 10 ja 28), tagades vanaduse korral abi ning vältides vaesusriski. Valesti kavandatud või ebapiisavalt analüüsitud poliitikamuudatused võivad tuua kaasa pikaajalise alarahastuse, pensionite reaalse väärtuse vähenemise, ebavõrdsuse suurenemise ja märkimisväärse koormuse riigieelarvele. Pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse hindamiseks on vajalikud individuaalsed andmed, mis võimaldavad mikrosimulatsiooni abil analüüsida poliitikaalike mõju erinevatele elanikkonnarühmadele (vanuserühmad, sissetuleku tasemed, staažigrupid jne). Sellist analüüsi ei ole võimalik teostada koondandmete põhjal, sest pensioniõigused ja -varad kujunevad kumulatiivselt kogu töötamise ajal ning mõju hinnatakse elu- ja karjäärirajajate alusel (analüüsis nii tegelikud kui ka simuleeritud ehk mittetegelik info).

Lisaks on riigi pikaajalises arengustrateegias „Eesti 2035“ kirjas, et vajaliku muudatusena nähakse rahva kestlikkuse, tervise ja sotsiaalkaitse valdkonnas sotsiaalkaitse korralduse uuendamist, arvestades ühiskondlikke muutusi ning tagades pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse ja pensionäride heaolu. Strateegia üheks aluspõhimõtteks on, et Eestis tehakse teadmispõhiseid otsuseid ning lahendusteade valikul eelistatakse mõjusaid ja uuenduslikke lähenemisviise. Pensionisüsteemi muudatused on väga pikaajalised nii mõju tekkimise hetke kui kestvuse vaates. Sellest tulenevalt on vajalik individuaalsed andmed, et neid analüüsides kasutada, mille üheks analüüsivahendiks on mikrosimulatsioonimudel, mis pakub väljundit pensionipoliitika kujundamisel ja pensionisüsteemi trendide (kulud, pensionisuurus, jaotuslikud mõjud jm) prognoosimisel.

Rahandusministeeriumi tellitud riikliku pensioni mikrosimulatsioonimudeli arendus on arendusfaasis, kuid see ei tähenda, et mudelit ei oleks võimalik analüütilistel eesmärkidel kasutada. Tegemist on järk-järgult täiendatava tööriistaga, mille põhifunktsionaalsused (rahvastikuprojektsioonid, pensioniõiguste kujunemine, pensionikulude ja jaotuslike mõjude modelleerimine) on juba kasutusvalmiduses ning võimaldavad poliitikaanalüüsi läbi viia.

Kavandatav uuring ajastatakse selliselt, et analüüsi põhiosa viiakse läbi perioodil, mil mudel on arendusfaasis jõudnud sisulisse kasutusvalmidusse. Andmekaitse Inspeksioon on Rahandusministeeriumi taotlusel kooskõlastanud isikuandmete töötlemise pensionimudeli arendamiseks kuni 30.04.2026 (AKI 26.09.2025 otsus nr 2.2.-1/25/38-4 ja 08.10.2025 otsus nr 2.2.-

1/25/38-5). Arvestades, et 30.04.2026 on ajaliselt lähitulevikus, on realistlik, et suurem osa uuringu analüütilisest tööst viiakse läbi juba täiendatud ja edasiarendatud mudeliversiooniga.

Lisaks on oluline rõhutada, et mikrosimulatsioonimudel on oma olemuselt dünaamiline ja pidevalt täienev analüüsivahend. Ka täielikult kasutuses olevad riiklikud mudelid (nii Eestis kui rahvusvaheliselt) arenevad ajas edasi vastavalt andmete kättesaadavusele ja poliitikavajadustele. Uuringu eesmärk ei ole mudeli arenduse lõpetamine, vaid olemasoleva funktsionaalsuse kasutamine pensionisüsteemi finantsiliste ja jaotuslike mõjude hindamiseks.

Riigi eesmärgiks on tagada elanike majanduslik toimetulek efektiivse sotsiaalkaitsesüsteemi kaudu ning püsiva ja kvaliteetse pensionipoliitika läbiviimiseks on vaja kvaliteetseid alusandmeid.

1.3. Selgitage, kuidas tagate, et isikustatud andmete töötlemine ei kahjusta ülemääraselt andmesubjekti õigusi ega muuda tema kohustuste mahtu.

Pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse analüüsi sisuliseks läbiviijateks on Sotsiaalministeerium koostöös Rahandusministeeriumiga.

Andmete kasutamine on jagatud kaheks: 1) andmete sidumine ja ettevalmistamine ning baasandmestiku loomine; 2) pseudonüümitud baasandmestiku kasutamine pensionide sotsiaal ja finantsilise jätkusuutlikkuse analüüsi tegemiseks. Järgnevalt neist lähemalt:

- 1) Baasandmestiku valmistab ette Statistikaamet ja selleks sõlmitakse Rahandusministeeriumi ja Statistikaamet vahel leping. Turvalisse andmetöötluskeskkonda pääseb vaid piiratud arv mudeli kasutamise ja baasandmestiku ettevalmistamisega tegelevaid inimesi, kellega Statistikaamet sõlmib kooskõlastatult vastutava töötlejaga andmetöötluslepingud ja/või konfidentsiaalsuskohustused. Analüüsi töövahendina kasutatava pensionimudeli arendajad (baasandmestiku uuendajad) pääsevad ligi erinevatele andmetikele ehk arendajad pensionimudeli baasandmestiku uuendamiseks vajalikele andmetele (ja ka baasandmestikule, mis selle tulemusena tekib).

Baasandmestiku loomisesse kaasatakse nõustajana Eesti Rakendusuuringu Keskus CentAR OÜ. Nende roll uuringus on meetoodiline ja tehniline nõustamine seoses pensioni mikrosimulatsioonimudeli baasandmestiku ülesehituse ning mudeli loogika järjepidevuse tagamisega. CentAR OÜ töötab välja pensioni mikrosimulatsioonimudeli esialgse versiooni ning koostab mudeli alusandmete põhjal baasandmestiku struktuuri ja meetoodika. Kuna käesoleva projekti raames uuendatakse ja kaasajastatakse baasandmestik Statistikaameti poolt, on esmakordsel üleminekul vajalik Statistikaameti ja CentAR OÜ koostöö, et tagada andmete struktuurne vastavus mudeli loogikale, meetoodiline järjepidevus ning kvaliteetne ja tõrgeteta andmete kokkupanek.

CentAR OÜ täidab seejuures nõustavat ja kvaliteedikontrolli toetavat rolli ega töötle iseseisvalt isikuandmeid väljaspool kokkulepitud turvalist andmetöötluskeskkonda ega vastutava töötleja määratud tingimusi. Isikuandmete sidumine ja baasandmestiku loomine toimub Statistikaameti poolt ning andmetele ligipääs on piiratud vastavalt sõlmitud lepingutele ja andmekaitseõuetele. Lisaks on Rahandusministeeriumil CentARiga leping nr 1.9-1/457-6 tööde teostamiseks, millega on CentARil juba andmetöötluse konfidentsiaalsuse kohustus.

Väljundina valmib pseudonüümitud baasandmestik.

- 2) Sotsiaalministeeriumi ja Rahandusministeeriumi analüütikud saavad ligipääsu ainult pseudonüümitud baasandmestikule, mille töötlemiseks kasutatakse Statistikaameti turvalist andmetöötluskeskkonda¹. Statistikaameti teadlaste keskkonda paigutatud andmeid hoitakse Statistikaameti serveris ning analüüsi tegijatel on ligipääs andmetele ainult

¹ Teadlaste Remote Desktop Protocol (RDP) keskkonda.

Statistikaameti turvalise kaugühenduse teel. Andmeanalüüsiks kasutatakse statistikataarkvara R, mikrosimulatsioonide käitamise tarkvara LIAM2 ja tabelarvutustarkvara MS Excel. Analüüsi teevad analüütikud nii Sotsiaalministeeriumist kui ka Rahandusministeeriumist.

Pseudonüümitud baasandmestikes ei sisaldu andmeid, mis võimaldavad isikut otseselt tuvastada (st baasandmestiku ettevalmistajate ega mudeli kasutajate kätte ei satu inimeste isikukoodid ega nimed).

Kokkuvõtvalt, Sotsiaalministeeriumi ja Rahandusministeeriumi analüütikutel on juurdepääs baasandmestikule, mudeli arendajatel andmetele, mis on vajalikud pensionimudeli baasandmestiku uuendamiseks; mõlemal juhul rakendatakse minimaalsuse põhimõtet.

Turvalisse andmetöötluskeskkonda sisenemiseks kasutatakse nii paroole kui ID-kaardiga identifitseerimist. Uuringu käigus keskkonnast välja viidavad väljundid (raportid, tabelid, joonised) on agregeeritud ja tagatakse, et isikud ei ole otseselt ega kaudselt tuvastatavad. Vastavad nõuded kajastatakse andmetöötluslepingutes.

Analüüsitöö läbiviimise ja selleks vajaliku töövahendi eesmärgiks on pensionisüsteemi analüüs, selle põhjal ei langetata (ega saagi langetada) administratiivotsuseid üksikindiviidi kohta. Isikuandmete töötlemine ei kahjusta andmesubjekte, kuna see ei oma mõju isikutele (kelle andmeid koondatakse) ning andmete töötlus ja analüüs toimub pseudonümiseeritud andmetega ning töötlejal puudub võimalus andmeid isikustada.

1.4. Selgitage, kuidas toimub andmete edastamine isikuandmete allikalt teadusuuringu läbiviijani.

Andmete töötlemiseks kasutatakse Statistikaameti turvalist andmetöötluskeskkonda². Andmed paiknevad Statistikaameti serverites. Pseudonüümitud baasandmestiku valmistab ette Statistikaamet ja baasandmestiku ettevalmistamisega tegelevad inimesed, kellega Statistikaamet sõlmib kooskõlastatult vastutava töötlejaga andmetöötluslepingud ja/või konfidentsiaalsuskohustused.

Analüüsimiseks ja mudeldamiseks on Sotsiaalministeeriumi ja Rahandusministeeriumi analüütikutel juurdepääs üksnes pseudonüümitud baasandmestikule.

2. VASTUTAV JA VOLITATUD TÖÖTLEJA³

2.1. Vastutava töötleja üldandmed	
2.1.1. Vastutava töötleja nimi	Sotsiaalministeerium ja Rahandusministeerium
2.1.2. Registreeritus Eesti Teadusinfosüsteemis	Ei, aluseks on poliitika kujundamine
2.1.3. Registrikood või isikukood	70001952 ja 70001975
2.1.4. Isikuandmete töötlemiskoha või kohtade aadressid <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postii indeks</i>	Sotsiaalministeerium – Suur-Ameerika 1, 10122, Tallinn Rahandusministeerium – Suur-Ameerika 1, 10122, Tallinn
2.1.5. Asu- või elukoha aadress (analoogne registrikandega) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postii indeks</i>	Suur-Ameerika 1, 10122, Tallinn
2.1.6. Kontaktandmed	Sotsiaalministeerium:

² Statistikaameti teadlaste keskkond [Konfidentsiaalsete andmete kasutamise juhend](#) | [Statistikaamet](#).

³ Vastutav töötleja on uuringu läbiviija – taotluse esitaja. Juhul, kui ta kasutab uuringu läbiviimisel teisi isikuid ja asutusi, siis on need teised isikud ja asutused volitatud töötlejad

telefon, e-post

Magnus Piirits
Hüvitiste ja pensionipoliitika osakonna
sotsiaalkindlustuse ja majandusekspert
magnus.piirits@sm.ee
+372 5915 7976

Rahandusministeerium:
Tõnu Lillelaid
Finantsteenuste poliitika osakonna nõunik
tel 5885 1488
tonu.lillelaid@fin.ee

3. ÕIGUSLIK ALUS

Teadusuuringu läbiviimise õiguslik alus

Pensionisüsteemi finantsilise ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse analüüsi koostamisel soovime töödelda isikuandmeid ilma andmesubjekti nõusolekuta. Selline töötlemine toimub avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks ning avaliku võimu teostamiseks vastavalt Isikuandmete Kaitse Seadusele (IKS). Isikuandmeid töödeldakse teadus- või statistilisel eesmärgil ja töötlemine toimub kooskõlas isikuandmete kaitse seaduse § 6 lõikega 1, sealhulgas pseudonüümitud või samaväärset andmekaitse taset võimaldaval kujul ning rakendades asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke kaitsemeetmeid.

Analüüsi koostamise kohustus tuleneb riikliku pensionikindlustuse seadusest (edaspidi *RPKS*), mille § 61⁵ lg 2 kohaselt koostab Vabariigi Valitsus 2023. aastaks ja iga järgmise viie aasta järel analüüsi pensionisüsteemi finantsilisest ja sotsiaalsest jätkusuutlikkusest ning esitab Riigikogule vajaduse korral ettepaneku pensionisüsteemi muutmiseks.

Vastavalt VVS § 46 lg-st 1 tulenevalt täidab ministeerium seadusest tulenevaid ja Vabariigi Valitsuse poolt seaduse alusel antud ülesandeid:

Sotsiaalministeeriumi tegevusvaldkonda piiritleb VVS § 67 lg 1, mille kohaselt kuulub **Sotsiaalministeeriumi valitsemisalasse** mh **pensionisüsteemi kavandamine ja korraldamine** ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

Sotsiaalministeeriumi põhimäärus § 2 ütleb, et üheks ministeeriumi valitsemisalas olevaks tegevuseks on **pensionisüsteemi kavandamine ja korraldamine**. Lisaks on § 17 lõike 2 punkt 26 järgi on hüvitiste ja pensionipoliitika osakonna põhiülesandeks

	<p>kavandada ja koordineerida sotsiaalmajandusliku toimetuleku ja pensionipoliitikat ning korraldada selle elluviimist. Osakonnal on juhtiv roll mh pensionäridele adekvaatse sissetuleku tagamiseks jätkusuutliku pensionisüsteemi kujundamisel.</p> <p>Rahandusministeeriumi tegevusvaldkonda piiritleb VVS § 65 lg 1, mille kohaselt kuulub ministeeriumi valitsemisalasse mh riigi eelarve-, ressursihaldus-, maksu-, tolli- ning finantspoliitika kavandamine ja elluviimine, majandusanalüüs ja -prognoos ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.</p> <p>Rahandusministeeriumi põhimääruse § 30¹ punkti 5 kohaselt on finantsteenuste poliitika osakonna ülesandeks mh finantskirjaoskuste edendamine finantsturgudega seotud taristute toimimise ja finantssektorit kaasavate pensioni- ja teiste sotsiaalkindlustusskeemide valdkonnas.</p>
--	--

4. UURINGU TELLIJAJ

Uuringu tellija	Sotsiaalministeerium ja Rahandusministeerium
-----------------	--

5. TÖÖTLEMISE EESMÄRK JA ISIKUANDMETE KOOSSEIS

5.1. Isikuandmete töötlemise eesmärk	<p>Pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse analüüsi eesmärk on pakkuda teadmispõhist sisendit poliitikakujundajatele, poliitikutele, avalikkusele. Koostatakse Eesti pensionisüsteemi baasprognoos ning stsenaariumid koos nende kirjeldustega. Analüüsikohustus tuleneb RPKSst, mille kohaselt tuleb pensionisüsteemi põhjalikult analüüsida iga viie aasta järel.</p> <p>Täpsemalt on uuringu eesmärk hinnata Eesti pensionisüsteemi pikaajalist toimivust, sealhulgas nii finantsilist jätkusuutlikkust kui ka sotsiaalset õiglust ja mõju erinevatele elanikkonnarühmadele. Selle saavutamiseks on vajalik kasutada individitasandi andmeid, mis võimaldavad anda poliitikakujundamise analüüsiks parima teadmise inimeste senisest tegelikest õigustest ja varadest (II ja III samba pensionivarad). Indiviidipõhine lähenemine on vältimatu, sest pensioniõigused ei teki ühel hetkel, vaid on pikaajaliste karjääriprotsesside koondsumma. Seetõttu ei ole võimalik üksnes koondandmete põhjal hinnata, kuidas erinevad</p>
--------------------------------------	--

	<p>reformid mõjutavad inimesi vanuse-, sissetuleku-, staaži- või haridusgruppide jt lõikes tuleviku vaates. Ühendatud pensioniandmetest on näha pensioniõiguste ja pensionide suuruste tervikpilti, mille abil on võimalik täpsemalt analüüsida ja prognoosida pensionide suuruseid, pensionäride vaesusriski, pensionisüsteemi muudatuste mõju jms. Teisalt on oluline tuleviku muutused ja pensionide jaotuslikud aspektid.</p> <p>Et eraldiseisvalt ei ole üheski registris korraga informatsiooni kõikide pensionisammaste kohta, siis on vajalik isikuandmete töötlemine, et saaks analüüsida pensionisüsteemi tervikpilti.</p> <p>Analüüsi tulemused esitatakse koondtasemel ega võimalda üksikisikuid tuvastada. Isikuandmeid töödeldakse üksnes teaduslikul ja statistilisel eesmärgil. Uuringu tegijatel on ligipääs pseudonüümistud baasandmestikule ja analüüsimudelile, mis on vajalik olemasoleva mudeli rakendamiseks. Mudeli väljund on piiratud minimaalse mahuga, et analüüsi teha.</p> <p>Pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse analüüsi tegemiseks on vajalik kasutada viimast teadaolevat informatsiooni, et analüüs põhineks parimal kättesaadaval teadmisel. Selleks kasutatakse andmeid seisuga 2025. aasta lõpp.</p>
5.2. Isikute kategooriad, kelle andmeid töödeldakse ning valimi suurus	Analüüs hõlmab kõiki isikuid, kes on rahvastikuregistri andmetel Eesti residendid mingil perioodil ajavahemikus 01.01.2016–31.12.2025.
5.3. Töödeldavate isikuandmete koosseis	Kirjeldatud taotluse lisa 2 ja 3. Töödeldavad andmestikke ei kasutata eraldiseisvalt, vaid nende alusel on kokku pandud pseudonüümistud baasandmestik (lisa 2-s kirjeldatud andmestik), mis on vajalik tervikuna töötava riikliku pensionimudeli jaoks, et analüüsida pensionisüsteemi sotsiaalset ja finantsilist jätkusuutlikkust. Lisa kolmes on kirjeldatud baasandmestiku loomiseks olevaid alusandmestikku.
5.4. Isikuandmete allikad	<p>Uuringus kasutatakse riiklikus statistika tegemiseks Statistikaametisse kogutud andmeid. Andmeid pärinevad järgmistest registritest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rahvastikuregister (vastutav töötleja Siseministeerium) • Sotsiaalkaitse infosüsteem (Sotsiaalkindlustusamet) • Eesti Hariduse Infosüsteem (Haridus- ja Teadusministeerium) • Pensioniregister (AS Pensionikeskus)

	<p>Lisaks AS Pensionikeskusest juba praegu Statistikaametile edastatavatele andmetele tuleb AS Pensionikeskusest juurde küsida täiendavaid andmeid (vt lisa 2 täpsema andmekoosseisu kohta). Andmepäringu teeb Statistikaamet.</p> <p>Pensionikeskus edastab Statistikaameti eelistatud variandi järgi Statistikaameti lepingupartnerite iseteeninduskeskkonna, Andmevärav kaudu. Antud kanal on piiratud ligipääsuga ja Statistikaametilt andmeesitaja õiguse saanud isik peab end identifitseerima riigi autentimisteenuse TARA kaudu. Failid jõuavad Andmevärava kaudu Statistikaameti krüpteeritud pilverakendusse. Failid eraldi krüpteerimist ei vaja. Kui andmete hulk on väga mahukas, siis Pensionikeskusele luuakse Statistikaameti pilve laadimise konto. Antud kanal on krüpteeritud ja piiratud ligipääsuga ning lisa krüpteerimist ei ole vaja. Kui see siiski on vajalik, on võimalik krüpteerida Statistikaameti sertifikaadile Statistikaamet 70000332.</p>
--	--

6. ANDMETE SÄILITAMINE JA ANONÜÜMIMINE

6.1. Uuringu vajadusteks kogutud isikuandmete säilitamine, aeg ja põhjendus
<p>Andmed ühendab ja seejärel pseudonümiseerib Statistikaamet. Kasutatakse Statistikaameti olemasolevat pseudonüümimisvõtet. Pseudonüümsetele andmetele on uuringumeeskonnal ligipääs kuni uuringu valmimiseni, s.o 31.12.2027. Seejärel kustutab Statistikaamet järgmise kolme kuu jooksul (31.03.2028) baasandmestiku või säilitab, kui selleks on loodud andmetöötlaste pikemaajalisem õiguslik alus (Riikliku Pensionikindlustuse Seaduse vastavasisuline eelnõu on ettevalmistamisel).</p>
6.2. Isikuandmete pseudonümiseerimise/anonümiseerimise viib läbi:
Statistikaamet
6.3. Pseudonümiseeritud andmete koosseis, mis säilitatakse
Statistikaamet säilitab kõik pseudonüümitud andmed, aga uuringumeeskonnal kaob nendele ligipääs pärast uuringus määratud perioodi.

7. ISIKU TEAVITAMINE TÖÖTLUSEST

7.1. Andmesubjekti teavitamine isikuandmete töötlemisest

Pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse analüüs on avalikes huvides tehtav teadusuuring. Isikuandmete töötlemine on ette nähtud seaduses, välislepingus või Euroopa Liidu Nõukogu või Euroopa Komisjoni otsekohalduvas õigusaktis.

Andmesubjekti personaalne teavitamine ei ole võimalik/põhjendatud:

- andmete töötlemine ei kahjusta andmesubjekti huve, sest väljund on teaduslik üldistus.
- andmesubjektide kontaktandmed ei ole andmete töötlejale kättesaadavad ning pärast pseudonümiseerimist pole võimalik määratleda andmesubjekti kontaktandmeid.

Sotsiaalministeerium informeerib avalikust käimasolevatest uuringutest spetsiaalselt selleks otstarbeks loodud Sotsiaalministeeriumi kodulehekülje alamlehel, mis on kättesaadav selle lingi vahendusel:

<https://sm.ee/uudised-ja-pressiinfo/uuringud-ja-statistika/kaimasolevad-uuringud>

Rahandusministeerium informeerib avalikust isikuandmete töötlemise asjaoludest spetsiaalselt selleks otstarbeks loodud rahandusministeeriumi kodulehekülje alamlehel, mis on kättesaadav selle lingi vahendusel:

<https://fin.ee/privatsussatted>

Rahandusministeeriumid uuringud ja analüüsid leiab ministeeriumi kodulehelt: [Uuringud ja analüüsid | Rahandusministeerium](#)

Analüüsi väljund on teaduslik üldistus, mis ei viita kuidagi tagasi konkreetsetele andmesubjektidele. Analüüsi tulemused (üldistatud kujul) tehakse uuringu lõppedes kõigile avalikult kättesaadavaks.

8. ANDMETE EDASTAMINE VÄLISRIIKI

8.1. Isikuandmete edastamine välisriiki⁴	Isikuandmeid kolmandatesse riikidesse ei edastata.
--	--

9. EETIKAKOMITEE OTSUS⁵

Ei ole eriliigilisi andmeid.

10. ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISEL RAKENDATUD TEHNILISED TURVAMEETMED⁶

10.1. Töövahendite ja infovara turve	Kasutusel on Statistikaameti turvaline andmetöötluskeskkond, piiratud ligipääs, autentimine ID-kaardiga ning agregeeritud väljundid.
---	--

⁴Isikuandmete edastamine Eestist on lubatud üksnes sellisesse riiki, kus on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/thirdcountries/index_en.htm; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks).

⁵ IKS § 6 lg 4

⁶ IKS § 43

10.2. Andmete, dokumentide ja andmekandjate turve	Kasutusel on Statistikaameti turvaline andmetöötluskeskkond, piiratud ligipääs, autentimine ID-kaardiga ning agregeeritud väljundid, mida kontrollib üle Statistikaamet.
10.3. Töötlussüsteemi turve	Kasutusel on Statistikaameti turvaline andmetöötluskeskkond, piiratud ligipääs, autentimine ID-kaardiga ning agregeeritud väljundid.
10.4. Kasutatakse pilvepõhist andmemajutus- või töötlusteenust?	Ei

11. MUU INFO

11.1. Teave, mille esitamist peab vastutav töötleja vajalikuks täiendavalt esitada	Sotsiaalministeeriumi andmekaitsespetsialisti kontakt: andmekaitse@sm.ee
---	---

Kinnitan, et taotluses esitatud andmed vastavad tegelikkusele.

Taotluse lisad:

Lisa 1: Volitatud töötlejate andmed
 Lisa 2: Andmekooseis ja andmete liikumine
 Lisa 3: Baasandmestiku alusandmestik

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Uusjärv
analüüsiosakonna juhataja

Volitatud töötlejate andmed

NB! Täita ainult juhul, kui kasutatakse volitatud töötlejaid Vastutava töötleja töötajat ei pea volitatud töötlejana märkima.	
Volitatud töötleja nimi	Statistikaamet
<small>asutuse/äriühing/FIE nimi</small>	
Registrikood või isikukood	70000332
Isikuandmete töötlemiskoha või kohtade aadressid	Tatari 51, 10134, Tallinn
<small>maja, tänav, asula/linn, maakond, postindeks</small>	
Asu- või elukoha aadress (analoogne registrikandega)	Tatari 51, 10134, Tallinn
<small>maja, tänav, asula/linn, maakond, postindeks</small>	
Kontaktandmed	Ilona Reiljan, andmekaitse@stat.ee, +372 5331 1740,
<small>telefon, e-post</small>	

Volitatud töötleja nimi	Eesti Rakendusuuringu Keskus CentAR OÜ
<small>asutuse/äriühing/FIE nimi</small>	
Registrikood või isikukood	11343217
Isikuandmete töötlemiskoha või kohtade aadressid	Statistikaameti keskkonnas
<small>maja, tänav, asula/linn, maakond, postindeks</small>	
Asu- või elukoha aadress (analoogne registrikandega)	Rataskaevu tn 2-6, 10123, Tallinn
<small>maja, tänav, asula/linn, maakond, postindeks</small>	
Kontaktandmed	Janno Järve, janno.jarve@centar.ee, +372 56 668 440
<small>telefon, e-post</small>	